

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžo/139/2015
Identifikačné číslo spisu: 1013200960
Dátum vydania rozhodnutia: 14.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1013200960.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Ing. P., bytom E. č. XX, zastúpeného JUDr. Ivanom Savčákom, advokátom so sídlom Partizánska 45, Bardejov, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SLV-PS-PK-28/2013 zo dňa 04. apríla 2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/138/2013-44 zo dňa 10. apríla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/138/2013-44 zo dňa 10. apríla 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č.p.: SLV-PS-PK-28/2013 vydaného dňa 04.04.2013, ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu personálneho rozkazu č. 5 zo dňa 09.01.2013, ktorým bol zamietnutý jeho rozklad a potvrdený personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky č. 5 zo dňa 9. januára 2013 o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z.z.“) z dôvodu, že žalobca sa v dňoch 19.11.2012 až 22.11.2012 zúčastnil plnenia plánovaných služobných úloh v rekreačnom zariadení, pričom dňa 20.11.2012 nastúpil o 9,00 hod. do zamestnania a o 11,42 hod. bol na základe anonymného oznámenia a uskutočnenej opertívnej kontroly podrobený dychovej skúške na alkohol v dychu s výsledkom 0,33 mg/l, čo po prepočte činilo 0,66 promile alkoholu. Po opakovanej dychovej skúške konanej o 12,27 hod. bola zistená hladina 0,54 promile alkoholu a potom bolo zistené, že v čase nástupu do výkonu služby o 9,00 hod. bola jeho hladina alkoholu v krvi 1,09 promile.

Krajský súd dospel k záveru, že posudzované konanie žalobcu v danom prípade napĺňalo všetky skutkové znaky prepustenia zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e), ktoré jeho nadriadený riadne zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu zistil a vyhodnotil. Konanie žalobcu - účasť na plnení služobných povinností (riadne organizovanom školení) pod vplyvom alkoholu (1,09 promile) bolo podľa súdu takým porušením služobných povinností, ktoré nie je zlučiteľné s funkciou policajta a ponechanie takéhoto policajta v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Žalobca svojím konaním porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a toto jeho konanie je potrebné hodnotiť ako konanie, s ktorým zákon spája ako následok prepustenie zo služobného pomeru, čoho si musel byť vedomý.

Správne orgány oboch stupňov postupovali v súlade so zákonom a svoje rozhodnutie náležite odôvodnili.

Včas podaným odvolaním sa žalobca domáhal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Uviedol, že rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za nesprávne, pretože súd nedostatočne zistil skutkový stav veci, neposúdil všetky relevantné skutočnosti a tým dospel k nesprávnym právnym záverom. Žalobca nesúhlasil s názorom súdu, že žalovaný dodržal uvedenú zákonnú lehotu, a to z toho dôvodu, že je preukázateľné, že o rozklade žalobcu nebolo príslušným orgánom rozhodnuté v zákonnej lehote. Žalobca namietal, že súd sa nedostatočne vysporiadal so skutočnosťou, že v dotknutom čase, t.j. dňa 20.11.2012 boli v tom istom čase a na tom istom mieste pod vplyvom alkoholických látok aj ďalší príslušníci PZ, hoci zo služobného pomeru boli následne prepustení len niektorí z nich. Súhlasil s tým, že žalovaný má postupovať pri posudzovaní a vyhodnocovaní relevantných skutočností individuálne podľa všetkých jednotlivých skutkových okolností, avšak bol toho názoru, že v danom prípade bol postup žalovaného nesprávny až diskriminačný, nakoľko pri identických skutkových okolnostiach rozhodol rozdielne a súd sa s uvedenou skutočnosťou vôbec nevysporiadal, resp. svoje rozhodnutie žiadnym spôsobom neodôvodnil a tým je rozhodnutie súdu v tejto časti nepreskúmateľné. Súd vôbec nevzal do úvahy dôvody, pre ktoré práve u žalobcu bolo zo strany žalovaného uplatnené opatrenie v podobe nulovej tolerancie požívania alkoholu, zatiaľ čo v iných prípadoch za tých istých okolností, bez ohľadu na výšku hladiny alkoholu v krvi, žalovaný spomínanú nulovú toleranciu neaplikoval. Žalobca uviedol, že bližšie okolnosti a skutkové okolnosti nekonkretizovaných príslušníkov PZ mu neboli známe, avšak súd sa s uvedeným žiadnym spôsobom nevysporiadal, čím nedostatočne zistil skutkový stav veci, a teda v tejto časti je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, a to aj napriek tomu, že ide o právne významné skutočnosti, ktoré majú zásadný význam pre správne rozhodnutie vo veci. Žalobca zdôraznil, že súd si mal zabezpečiť tieto dôkazy, aby tak mohol posúdiť rozdielnosť rozhodovania žalovaného v skutkovo totožných prípadoch. V tejto súvislosti dal žalobca súdu do pozornosti príslušníka PZ L., ktorý bol taktiež z tých istých dôvodov prepustený zo služobného pomeru a iný senát toho istého súdu rozhodol v jeho prospech (sp. zn. tohto konania neuviedol). Žalobca tvrdil, že ak by porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom, že by jeho ponechanie v služobnom pomere príslušníka PZ bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby tak, ako to uviedol žalovaný, tak by nebol ponechaný v štátnej službe odo dňa 20.11.2012 až do dňa doručenia rozhodnutia o prepustení zo služobného pomeru t. j. dňa 09.01.2013. Žalovaný však ponechal žalobcu v služobnom pomere a tento aj riadne dokončil predmetné skolenie pre policajtov, ktoré sa konalo v zariadení Relax hotel Avena v Liptovskom Jáne, úspešne vykonal v rámci školenia predpísané skúšky a ďalej vykonával štátnu službu, a to až do spomínaného dňa 09.01.2013. Takýto postup žalovaného považuje žalobca za rozporuplný, s ktorými sa v konečnom dôsledku stotožnil aj prvostupňový súd, a to bez toho, aby posúdil všetky relevantné skutočnosti. Žalobca doplnil odvolanie dňa 18.06.2015, kde uviedol opakovane konanie vedené Krajským súdom v Bratislave, sp. zn.: 5S/158/2013, kde súd rozhodol v skutkovo zhodnej (úplne identickej) právnej veci inak.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedol, že krajský súd sa v rozsudku vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami, ktoré žalobca uviedol v žalobe. Odvolanie žalobcu považuje žalovaný za nedôvodné a v ňom uvedené námietky za účelové, ktoré nemajú žiadnu súvislosť s konaním žalobcu.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, t.j. orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Predmetom tohto súdneho konania je preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z.z., podľa ktorého policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prisahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Ako zvlášť hrubé porušenie služobnej prisahy bolo žalovaným posúdené konanie žalobcu, keď v dňoch 19.11.2012 až 22.11.2012 sa zúčastnil plnenia plánovaných služobných úloh v rekreačnom zariadení, pričom dňa 20.11.2012 nastúpil o 9,00 hod. do zamestnania a o 11,42 hod. bol na základe anonymného oznámenia a uskutočnenej opertívnej kontroly podrobený dychovej skúške na alkohol v dychu s výsledkom 0,33 mg/l, čo po prepočte činilo 0,66 promile alkoholu.

Po opakovanej dychovej skúške konanej o 12,27 hod. bola zistená hladina 0,54 promile alkoholu, a potom bolo zistené, že v čase nástupu do výkonu služby o 9,00 hod. bola jeho hladina alkoholu v krvi 1,09 promile.

Služobný pomer žalobcu bol založený a riadi sa podľa zákona č. 73/1998 Z. z., pričom podľa § 16 ods. 1 služobný pomer vzniká dňom určeným v rozhodnutí nadriadeného o prijatí občana do služobného pomeru, ak nastúpi štátnu službu v tento deň a zloží služobnú prisahu. Predpokladom vzniku služobného pomeru policajta je teda okrem iného aj zloženie služobnej prisahy. Z obsahu služobnej prisahy policajta zakotvenej v ustanovení § 17 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. vyplýva, že policajt má byť čestným, statočným a disciplinovaným, ktorý svoje sily a schopnosti vynaloží na ochranu práv občanov, ich bezpečnosť a verejný poriadok, a to aj s nasadením vlastného života, riadi sa ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 47 zákona č. 73/1998 Z. z. služobná disciplína policajtov spočíva v dôslednom plnení povinností ustanovených ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, služobnou prisahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených.

Podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak

porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podľa § 136 písm. d) zákona č. 73/1998 Z. z. policajt je povinný dbať o svoju bezpečnosť a o svoje zdravie pri výkone štátnej služby. Ďalej je povinný

d) nepožívať alkoholické nápoje a iné návykové látky, požívatinu a liečivá, ktoré obsahujú alkohol a iné návykové látky, na miestach výkonu štátnej služby a v dobe výkonu štátnej služby ani mimo týchto miest, nenastupovať pod ich vplyvom do výkonu štátnej služby a dodržiavať ustanovený zákaz fajčenia na miestach, kde sa vykonáva štátna služba, ak si to vyžaduje dôležitý záujem štátnej služby, minister môže povoliť požívanie alkoholu, požívatinu a liečiv obsahujúcich alkohol.

Policajt je povinný plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený, v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor, dodržiavať služobnú disciplínu (§ 48 ods. 3 písm. a/, g/ a h/ zákona).

Na základe citovaných ustanovení zákona č. 73/1998 Z. z. najvyšší súd nepovažuje odvolacie námietky žalobcu za dôvodné. Podľa názoru najvyššieho súdu žalovaný v preskúvanom rozhodnutí nevybočil z medzí zákona, keď v konaní žalobcu videl tak závažné a hrubé porušenie služobnej prísahy, ktoré odôvodňuje prepustenie žalobcu zo služobného pomeru podľa ustanovenia § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. Žalobca vykonával (plnil) služobné úlohy pod vplyvom alkoholu a tým sa podľa názoru odvolacieho súdu žalobca dopustil závažného protiprávneho konania. Je nevyhnutne potrebné, aby samotní príslušníci ozbrojeného zboru, ktorí sú akousi „predĺženou rukou štátu“ a ich úlohou je dohliadať nad dodržiavaním právnych predpisov platných v Slovenskej republike ako aj postihovať ich porušenie, dôsledne dodržiavali tieto právne predpisy. Alkohol pri plnení služobných úloh je pritom z hľadiska možných hroziacich následkov takým všeobecne nebezpečným javom, ktorý nemožno v žiadnom prípade tolerovať, tobôž nie u policajta. Verejnosť oprávnene očakáva, že príslušníci silových zložiek štátu budú sami rešpektovať zákony, ktorých dodržiavanie kontrolujú, a preto možno konanie žalobcu kvalifikovať ako spôsobilé narušiť vážnosť policajného zboru a dôveru v neho. Konanie žalobcu, keď vykonával (plnil) služobné úlohy pod vplyvom alkoholu možno oprávnene hodnotiť ako zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy a táto skutočnosť je spôsobilá spôsobiť ujmu policajnému zboru, a preto ponechanie žalobcu v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Rovnaký právny názor najvyšší súd vyslovil aj v rozsudku zo dňa 26. novembra 2002 sp. zn. 4Sž 118/02 (publikovaný v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. R 36/2004), v ktorom najvyšší súd uviedol, že služobná prísaha nie je prázdnu proklamáciou určenou k obradným efektom ceremonálu slávnostného prijatia občana do policajného zboru, ale skutočným potvrdením záväzku. Zložením sľubu sa občan stáva príslušníkom policajného zboru, kategórie osôb, ktorých konanie, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi, bude pre služobné pomery posudzované cez prizmu tohto sľubu. Takýto výnimočne zodpovedný prístup policajta k rešpektovaniu predpisov vyplýva z jeho účasti na plnení funkcií štátu. Funkciu štátu plní policajt za odmenu a s tým súvisiace nadštandardné sociálne, dôchodkové, zdravotné zabezpečenie. Prírodným je očakávanie, že policajti pri svojom postavení budú príkladne rešpektovať zákony štátu nielen v rámci služby, ale aj mimo nej, ako sa k tomu zaviazali.

Po oboznámení sa s administratívnym spisom žalovaného najvyšší súd dospel k záveru, že žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí adekvátne zaoberal námietkami žalobcu a vysporiadal sa s nimi zákonným spôsobom.

Najvyšší súd dospel k právnemu záveru totožnému so záverom krajského súdu, že preskúvaným rozhodnutím žalovaný nevybočil z medzí zákona a postupom správneho orgánu teda nedošlo k porušeniu zákona a zákonom chránených záujmov žalobcu. Plnenie služobných úloh pod vplyvom alkoholu je absolútne neprijateľné a takéto konanie možno oprávnene hodnotiť ako zvlášť hrubé

porušenie služobnej prísahy, čím boli naplnené podmienky prepustenia žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z.z.

Preskúmané rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade so zákonom a v tejto súvislosti nemá preto právny význam námietka žalobcu o rozdielnom prístupe žalovaného k žalobcovi a iným policajtom, ktorí sa dopustili rovnakého konania. Je na posúdení nadriadeného každého policajta aký vyvodí postih voči nemu za porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti, pričom na uložený disciplinárny postih má vplyv intenzita porušenia služobnej prísahy a služobnej povinnosti, čo je potrebné v každom prípade individuálne posúdiť.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou žalobcu týkajúcou sa ponechania žalobcu v služobnom pomere až do 09.01.2013 vrátane dokončenia školenia a vykonania predpísanej skúšky. Z personálneho rozkazu ministra vnútra SR vyplýva, že žalobca sa uvedeného konania dopustil najskôr dňa 20.11.2012. Nadriadený, riaditeľ RHCP Prešov sa o tomto konaní dozvedel dňa 22.11.2012 na základe oznámenia zo SKIS MV SR. Návrh na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru vrátane dôkazného materiálu bol doručený dňa 07.01.2012 ministrovi vnútra SR, ktorý je podľa čl. 2 písm. o) bod 2 N MV SR č. 174/2010 o personálnej pôsobnosti jediný oprávnený rozhodnúť o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z.z.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd SR ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. v spojení s ustanovením § 246c O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ustanovenia § 246c ods. 1 O.s.p. Neúspešnému žalobcovi náhrada trov neprináleží a žalovanému nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.